

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΕΣΣΚΔ

Ιούλιος 2019-Δεκέμβριος

2019

**Έκθεση υλοποίησης του Εθνικού
Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης κατά της
Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ¹) 2018-2021
Ιούλιος – Δεκέμβριος 2019**

Εισαγωγή

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς αποτελεί το πρώτο ενιαίο πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των δράσεων πρόληψης και καταπολέμησης της διαφθοράς. Παράλληλα, αποτελεί το εθνικό εργαλείο για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και των συστάσεων των διεθνών οργανισμών ενώ η εφαρμογή του αποτελεί εθνική δέσμευση που διασφαλίζει τη συνέχεια των μεταρρυθμίσεων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Βασισμένο στις εκθέσεις αξιολόγησης των Διεθνών Οργανισμών (ΟΟΣΑ, GRECO, ΟΗΕ) και της τεχνικής βοήθειας του ΟΟΣΑ, το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο, εξασφαλίζει τη διύπηρεσιακή συνεργασία και την εμπλοκή όλων των ενδιαφερόμενων μερών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα καθώς και της κοινωνίας των πολιτών στην εφαρμογή συγκεκριμένων στόχων και πολυεπίπεδων δράσεων.

Η παρούσα έκθεση συνοψίζει την πορεία υλοποίησης του Εθνικού Στρατηγικού

¹<http://www.gsac.gov.gr/index.php/el/ethniko-sxedio/ethniko-stratigiko-sxedio-kata-tis-diafthoras-2018-2021/ethniko-stratigiko-sxedio-kata-tis-diafthoras-2018-2024>

Σχεδίου Καταπολέμησης της Διαφθοράς (εφεξής ΕΣΣΚΔ) για το δεύτερο εξάμηνο του 2019. Η έκθεση αποτελείται από πέντε μέρη. Στο πρώτο παρουσιάζεται εν συντομία η νεοσυσταθείσα Εθνική Αρχή Διαφάνειας (εφεξής ΕΑΔ ή Αρχή), η οποία ως καθολικός διάδοχος της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς καθίσταται ο αρμόδιος φορέας εκπόνησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΣΣΚΔ. Στα επόμενα τέσσερα μέρη της έκθεσης παρουσιάζεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί στην υλοποίηση των αντίστοιχων δράσεων του Σχεδίου.

**ΜΕΡΟΣ Ι Σύσταση της Εθνικής
Αρχής Διαφάνειας**

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Με τις διατάξεις των άρθρων 82 έως 103 και 118-119 του ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» συστάθηκε στην Ελλάδα η Εθνική Αρχή Διαφάνειας ως Ανεξάρτητη Αρχή με εκτεταμένες αρμοδιότητες σε θέματα καταπολέμησης της διαφθοράς, με σκοπό:

- α) την ενίσχυση της ακεραιότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας στη δράση των δημόσιων οργανισμών
- β) την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση πράξεων απάτης και διαφθοράς στη δράση των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και οργανισμών
- γ) την επίτευξη μετρήσιμων αποτελεσμάτων στη μάχη κατά της διαφθοράς

δ) την ευαισθητοποίηση των πολιτών στη σε θέματα καταπολέμησης της διαφθοράς

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ιδρύεται μια ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή με διευρυμένες αρμοδιότητες τόσο για την ενίσχυση της διαφάνειας όσο και για την καταπολέμηση της διαφθοράς, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τις καλές πρακτικές.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΑΛΛΑΓΗ: Με τη σύσταση της ΕΑΔ καταργούνται οι φορείς: i) Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, ii) το Σώμα Ελεγκτών Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης, iii) το Γραφείο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, iv) το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας, v) το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων και vi) το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Μεταφορών και το σύνολο των αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τους μεταφέρονται στην Αρχή, η οποία καθίσταται καθολικός τους διάδοχος. Με την ίδρυση της Αρχής επιτυγχάνεται άρση σύγκρουσης των αρμοδιοτήτων και των επικαλύψεων ανάμεσα στα ελεγκτικά σώματα ενώ παράλληλα, επιδιώκεται η προώθηση της ακεραιότητας, η τυποποίηση των ελεγκτικών διαδικασιών και η ανάπτυξη προτύπων και μεθοδολογικών εργαλείων, καθώς και η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ: Αποστολή της ΕΑΔ είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενός συνεκτικού πλαισίου δράσεων για την

πρόληψη και την αποτροπή φαινομένων απάτης και διαφθοράς, καθώς και την ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων αναφορικά με τις επιπτώσεις της διαφθοράς. Η Αρχή ορίζεται ως η Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ: Η ΕΑΔ λειτουργεί με γνώμονα τις αρχές του ελέγχου, της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και της διαφάνειας και έχει τρεις κύριους επιχειρησιακούς άξονες:

- i) Τον εντοπισμό και την καταπολέμηση με τη διενέργεια επιθεωρήσεων και ελέγχων.
- ii) Την πρόληψη και την αποτροπή με την ανάπτυξη συστήματος ακεραιότητας και λογοδοσίας.
- iii) Την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση του συνόλου της κοινωνίας για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους δημόσιους οργανισμούς μέσα από την εκπαίδευση των νέων και την ενίσχυση της συμμετοχή των πολιτών στη μάχη κατά της διαφθοράς.

ΚΥΡΙΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ: Η ΕΑΔ, ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- i) τον κεντρικό σχεδιασμό και συντονισμό όλων των δράσεων για την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών και δημόσιων οργάνων και φορέων,
- ii) την πρόληψη, την αποτροπή, τον εντοπισμό και την καταστολή φαινομένων απάτης και διαφθοράς καθώς και την

- ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα διαφάνειας, ακεραιότητας και καταπολέμησης της διαφθοράς,
- iii) την εκπόνηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου κατά της Διαφθοράς καθώς και την αναθεώρηση των δράσεων του Σχεδίου που υιοθετήθηκαν και υλοποιήθηκαν από την Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς²,
 - iv) την παραγγελία, τη διενέργεια και την παρακολούθηση επιθεωρήσεων, ελέγχων και ερευνών,
 - v) τον κεντρικό σχεδιασμό και την παρακολούθηση του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας,
 - vi) την ανάπτυξη μεθοδολογίας και προτύπων για την εκπόνηση έκθεσης ανάλυσης συνεπειών για τη διαφθορά,
 - vii) την ενίσχυση της διαφάνειας στους τομείς της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας,
 - viii) την παροχή επιστημονικής υποστήριξης και τεχνικής βοήθειας σε δημόσιες αρχές,
 - ix) τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας,
 - x) την εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς σε θέματα σχετικά με την ενίσχυση της λογοδοσίας και την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς.

ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ: Τα όργανα Διοίκησης της Αρχής είναι το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής.

ΕΔΡΑ: Η έδρα της Αρχής είναι στην Αθήνα. Λειτουργούν όμως και έξι (6) περιφερειακές υπηρεσίες της Αρχής σε μεγάλες πόλεις της Ελλάδας.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ: Η Αρχή απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές. Η ΕΑΔ υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΒΟΥΛΗ, ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ: Ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης καθώς και ο Διοικητής της Αρχής καταθέτουν ενώπιον της Βουλής ή υποβάλλουν ειδικές εκθέσεις στον Πρωθυπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής για θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητες της Αρχής. Η ΕΑΔ

² Στην Ελλάδα το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (εφεξής ΕΣΣΚΔ) εκδόθηκε για πρώτη φορά το Μάρτιο του 2013, το οποίο αναθεωρήθηκε από τη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς τον Αύγουστο του 2015. Η αναθεώρηση του ΕΣΣΚΔ ολοκληρώθηκε το 2018 και είναι πλέον σε ισχύ από τον Ιούλιο του 2018 έως τα μέσα του 2021. Σκοπός της ΕΑΔ είναι να αξιολογήσει το σχεδιασμό και την υλοποίηση του ΕΣΣΚΔ αναφορικά με την αποτελεσματικότητα των δράσεων, να προτείνει τροποποιήσεις βάσει των συστάσεων που έχουν γίνει από διεθνείς και εθνικούς φορείς και να καταρτίσει τόσο ένα επικαιροποιημένο πολυετές στρατηγικό πλάνο όσο και ένα έτησιο επιχειρησιακό σχέδιο.

συνεργάζεται με τις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές καθώς και με το σύνολο των διοικητικών αρχών και φορέων που ασκούν αρμοδιότητες για θέματα καταπολέμησης της διαφθοράς.

ΜΕΡΟΣ II	Τομεακή πρόληψη της διαφθοράς
---------------------	--

Η διαδικασία ενδυνάμωσης των μηχανισμών ανάκτησης και διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων είναι σε εξέλιξη καθώς με την ΚΥΑ 58506/4-6-2019 συγκροτήθηκε νομοπαρασκευαστική επιτροπή για τον καθορισμό του θεσμικού πλαισίου διαχείρισης των δεσμευμένων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων. Η προσπάθεια βελτίωσης του υφιστάμενου πλαισίου υποστηρίζεται από τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του ΕΟΧ στο πλαίσιο του προγράμματος «Good Governance, Accountable Institutions, Transparency», μέσω του οποίου επιδιώκεται η θεσμική και επιχειρησιακή ενδυνάμωση των αρμόδιων φορέων (δράσεις 1.3.1-1.3.5 ΕΣΣΚΔ).

Η υλοποίηση της ειδικής τομεακής στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων παρακολουθείται μέσω των ετήσιων εκθέσεων της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, η οποία, στο πλαίσιο της υποχρέωσης χρηστής διακυβέρνησης και συμμορφούμενη με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις περί διακυβέρνησης του τομέα των δημοσίων συμβάσεων (άρθρα 340επ. ν. 4412/2016), υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την πρώτη Έκθεση

Παρακολούθησης προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Επιπλέον ο ν. 4601/2019 (ΦΕΚ 44/Α/9-3-2019) για την εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2014/55 ρυθμίζει το ζήτημα έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων (δράση 2.1.1 ΕΣΣΚΔ).

Η υλοποίηση της ειδικής τομεακής στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς στη φορολογική και τελωνειακή διοίκηση είναι σε εξέλιξη, με την εκπόνηση από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) ειδικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς 2019-2021, η υλοποίηση της οποίας παρακολουθείται μέσω των ετήσιων απολογιστικών εκθέσεων της ΑΑΔΕ, στις οποίες παρατίθενται και οι εξελίξεις στον τομέα την καταπολέμησης του λαθρεμπορίου (δράσεις 3.1.1-3.2.2 ΕΣΣΚΔ).

Επιπλέον, για την ενίσχυση της ακεραιότητας και την ευαισθητοποίηση του κοινού στους τομείς του περιβάλλοντος και του αθλητισμού, υλοποιείται από το Νοέμβριο του 2019 έργο τεχνικής βοήθειας της ΕΑΔ σε συνεργασία με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα, στο πλαίσιο του προγράμματος SRSP2 της Γενικής Διεύθυνσης Μεταρρυθμίσεων της ΕΕ (δράσεις 6.1.1-7.2.2 ΕΣΣΚΔ).

Σε ότι αφορά στις πρωτοβουλίες για την ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, τον Δεκέμβριο του 2019,

με αφορμή την παγκόσμια ημέρα κατά της διαφθοράς, πραγματοποιήθηκε από την ΕΑΔ ημερίδα με θέμα «Τεχνολογία για την Διαφάνεια», με τη συμμετοχή εκπροσώπων της πολιτικής, της ακαδημαϊκής κοινότητας, των ΜΜΕ, της δημόσιας διοίκησης και του ιδιωτικού τομέα (δράση 8.1.3 ΕΣΣΚΔ).

Στο πλαίσιο εξορθολογισμού και απλοποίησης των διαδικασιών που αφορούν στα δημόσια και ιδιωτικά επενδυτικά προγράμματα, ολοκληρώθηκε η διασύνδεση του ΟΠΣ-ΕΣΠΑ και του Πληροφοριακού Συστήματος για τις Κρατικές Ενισχύσεις (ΠΣΚΕ), μέσω της ανάπτυξης ηλεκτρονικών διεπαφών των δύο συστημάτων που καλύπτουν το σύνολο του κύκλου ζωής των συγχρηματοδοτούμενων έργων. Το έργο συμβάλλει αποφασιστικά στη βελτίωση των δικλείδων ελέγχου που αφορούν στα συγχρηματοδοτούμενα έργα Κρατικών Ενισχύσεων (δράση 8.3.2 ΕΣΣΚΔ).

Η προσπάθεια για την ενίσχυση της διαφάνειας στο πολιτικό σύστημα ενισχύεται με:

- i) την επικαιροποίηση της κείμενης νομοθεσίας και την ενδυνάμωση της Επιτροπής Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης (πόθεν έσχες),
- ii) την εξασφάλιση της πρόσβασης των ελεγκτικών αρχών στις βάσεις δεδομένων της ΑΑΔΕ (δράση 9.1.3 ΕΣΣΚΔ).

ΜΕΡΟΣ III	Ακεραιότητα στη δημόσια διοίκηση και στο δικαστικό σύστημα
----------------------	---

Η ενίσχυση της ακεραιότητας στην δημόσια διοίκηση προωθείται μέσω της δημιουργίας ενός Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας, μέσω του οποίου θα διαμορφωθεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ενεργειών για την ενίσχυση των δικλείδων ασφαλείας, την προάσπιση της ακεραιότητας και την πρόληψη της διαφθοράς στη δημόσια διοίκηση. Μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 2019, η ΕΑΔ πραγματοποίησε προπαρασκευαστικές συναντήσεις με το Υπουργείο Εσωτερικών και το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) για την εξειδίκευση των δράσεων του ΕΣΣΚΔ και την ανάπτυξη ενός συνεκτικού σχεδίου δράσης. Η υλοποίηση των εμβληματικών δράσεων του ΕΣΣΚΔ, όπως η ρύθμιση για την άσκηση επιρροής από ομάδες συμφερόντων (lobbying) και τη σύγκρουση συμφερόντων των δημόσιων αξιωματούχων, έχουν περιληφθεί στην πρόταση για υποστήριξη από τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του ΕΟΧ στο πλαίσιο του προγράμματος «Good Governance, Accountable Institutions, Transparency» (δράσεις 11.1.1-11.1.7 ΕΣΣΚΔ).

Παράλληλα, η προσπάθεια ενδυνάμωσης του πλαισίου για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος εξελίσσεται βάσει χρονοπρογραμματισμού με τη σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για την ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/1937 (δράση 11.2.2 ΕΣΣΚΔ).

Η ενίσχυση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου στην δημόσια διοίκηση, επιτυγχάνεται με την ψήφιση του ν. 4622/2019, ο οποίος εισάγει – μεταξύ άλλων – ένα δομημένο σύστημα ελέγχου, με την πρόβλεψη υποχρέωσης σύστασης Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου σε επίπεδο Διεύθυνσης, σε κάθε Υπουργείο. Παράλληλα, αποσαφηνίζονται οι αρμοδιότητες των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου και αίρονται αλληλεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων, συντονισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης του έργου και της δράσης τους.

Η υποστήριξη των δράσεων του ΕΣΣΚΔ που συνδέονται με την ενδυνάμωση του Εσωτερικού Ελέγχου αποτέλεσε αντικείμενο προγράμματος τεχνικής βοήθειας για την Διοικητική Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα, που παρείχε η Expertise France (Agence Française d' Expertise Technique Internationale), σε συνεργασία με την Υπηρεσία Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (άξονας 3.1 «Ενίσχυση της Διαφάνειας και της Λογοδοσίας»). Το πρόγραμμα περιλάμβανε την παρακολούθηση της εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου σε φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε δύο φάσεις (πειραματική και πιλοτική) και την εκπόνηση εγχειριδίου εσωτερικού ελέγχου, συνοδευόμενου από υποδείγματα και πρακτικές οδηγίες εφαρμογής για την καθοδήγηση και την υποβοήθηση των ΟΤΑ και των εσωτερικών ελεγκτών τους. Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε και το τελικό έργο, ήτοι το Εγχειρίδιο Εσωτερικού

Ελέγχου, παραδόθηκε από την ΑΦΕΤΙ τον Οκτώβριο του 2019. Τα αποτελέσματα του προγράμματος παρουσιάστηκαν σε ημερίδα που διοργανώθηκε από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, στις 25 Οκτωβρίου του 2019, με θέμα «η Συνεισφορά του εσωτερικού ελέγχου στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της λογοδοσίας και της διαφάνειας στην τοπική αυτοδιοίκηση». (δράσεις 11.3.1-11.3.3.ΕΣΣΚΔ)

Οι δράσεις του ΕΣΣΚΔ για την ενίσχυση της ακεραιότητας και της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και ειδικότερα:

- i) Η χαρτογράφηση των υφιστάμενων διαδικασιών αξιολόγησης, απόδοσης, επιλογής, διορισμού, προαγωγής Δικαστών και Εισαγγελέων (δράση 12.2.1 ΕΣΣΚΔ),
- ii) η χαρτογράφηση της υφιστάμενης πειθαρχικής διαδικασίας για Δικαστές και Εισαγγελείς (δράση 12.2.2 ΕΣΣΚΔ) και
- iii) η αναθεώρηση του Κώδικα Δεοντολογίας Δικαστών και Εισαγγελέων (δράση 12.2.5 ΕΣΣΚΔ),

χρηματοδοτούνται μέσω του προγράμματος SRSP2 της Γενικής Δ/σης Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συνεργασία με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC).

ΜΕΡΟΣ IV	Ενδυνάμωση	της
	συνεργασίας και του συντονισμού στον δημόσιο τομέα	του

Αναφορικά με τη βελτίωση του μοντέλου συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών αρχών και της φορολογικής διοίκησης για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής υψηλού επιπέδου, η υφιστάμενη διαδικασία συντονισμού καταπολέμησης των φορολογικών εγκλημάτων (άρθρο 388 ν. 4512/2018) αξιολογείται ως μία πλήρως λειτουργική (δράση 13.1.2. ΕΣΣΚΔ).

Η επεξεργασία νομοθετικής ρύθμισης για την ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων οργάνων, καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, της διαφθοράς και των οικονομικών εγκλημάτων βρίσκεται σε εξέλιξη. Η ρύθμιση αποτελεί δέσμευση της χώρας στο πλαίσιο της Ενισχυμένης Εποπτείας (δράση 13.2.1 ΕΣΣΚΔ).

Με το ν.4637/2019 τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που αποτελούσε διεθνή δέσμευση της χώρας. Η σημαντικότερη τροποποίηση, που εναρμονιζόταν με τις συστάσεις της Ομάδας Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO) και της Ομάδα Εργασίας του ΟΟΣΑ για τη Δωροδοκία (WGB), αφορούσε στη μετατροπή της ενεργής δωροδοκίας από πλημμέλημα (με τις προϋπάρχουσες διατάξεις) σε κακούργημα (δράση 13.2.4 ΕΣΣΚΔ).

Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) υλοποιεί σειρά εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε θέματα

διαφθοράς με στόχο την επιμόρφωση των στελεχών του δημόσιου τομέα και την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων για την αντιμετώπιση φαινομένων απάτης και διαφθοράς. Πιο συγκεκριμένα, το 2019 το ΕΚΔΔΑ διοργάνωσε, μέσα από 10 διαφορετικούς τίτλους προγραμμάτων, συνολικά 49 επιμορφωτικά προγράμματα³ σε θέματα απάτης και διαφθοράς, με συμμετοχή 1003⁴ δημοσίων υπαλλήλων

³ Δημοσιονομικός Έλεγχος: 4 προγράμματα, Κρατικές Ενισχύσεις: Θεσμικό πλαίσιο και διαδικασίες έγκρισης και ελέγχου: 2 προγράμματα, Κρατικές Ενισχύσεις: Εισαγωγή στο θεσμικό πλαίσιο και τις διαδικασίες έγκρισης και ελέγχου: 1 πρόγραμμα, Κρίσιμα σημεία ελέγχου σε δημόσιες συμβάσεις και επενδυτικά σχέδια: 3 προγράμματα, Λογιστικό Δημοσίου-Π/Υ, Έλεγχος, Λογιστική ΝΠΔΔ: 10 προγράμματα, Μεθοδολογία και πρακτικές διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων: 4 προγράμματα, Νομιμότητα και διαφάνεια στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση: 16 προγράμματα, Ειδικό πρόγραμμα απόκτησης πιστοποιητικού Ελεγκτικής Επάρκειας: 3 προγράμματα, Η Καταπολέμηση φαινομένων απάτης και διαφθοράς: 4 προγράμματα, Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ): Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης: 2 προγράμματα

⁴ Δημοσιονομικός Έλεγχος: 58 υπάλληλοι, Κρατικές Ενισχύσεις: Θεσμικό πλαίσιο και διαδικασίες έγκρισης και ελέγχου: 39 υπάλληλοι, Κρατικές Ενισχύσεις: Εισαγωγή στο θεσμικό πλαίσιο και τις διαδικασίες έγκρισης και ελέγχου: 15 υπάλληλοι, Κρίσιμα σημεία ελέγχου σε δημόσιες συμβάσεις και επενδυτικά σχέδια: 72 υπάλληλοι, Λογιστικό Δημοσίου-Π/Υ, Έλεγχος, Λογιστική ΝΠΔΔ: 220 υπάλληλοι, Μεθοδολογία και πρακτικές διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων: 61 υπάλληλοι, Νομιμότητα και διαφάνεια στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση: 332 υπάλληλοι, Ειδικό πρόγραμμα απόκτησης πιστοποιητικού Ελεγκτικής Επάρκειας: 72 υπάλληλοι, Η Καταπολέμηση φαινομένων απάτης και διαφθοράς: 101 υπάλληλοι, Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ):

(από τους υπαλλήλους που παρακολούθησαν τα ως άνω προγράμματα κατάρτισης 101 συμμετείχαν στο πρόγραμμα «Η καταπολέμηση φαινομένων απάτης και διαφθοράς στην δημόσια διοίκηση» και 33 το πρόγραμμα «Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ): Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για την καταπολέμηση διαφθοράς και απάτης»), (δράση 13.2.13 ΕΣΣΚΔ).

Επιπλέον, το Φιλανδικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης (HAUS) πραγματοποίησε εξειδικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα σε θέματα που αφορούν στην καταπολέμηση της διαφθοράς και στη διενέργεια στοχευμένων επιθεωρήσεων και ελέγχων. Από τα 10 συνολικά προγράμματα που υλοποιήθηκαν σε ολόκληρη τη χώρα, επιμορφώθηκαν 349 δικαστικοί λειτουργοί και δημόσιοι υπάλληλοι σε συγκεκριμένες διαδικασίες και μεθοδολογικά εργαλεία με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των φαινομένων της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (δράση 13.2.14 ΕΣΣΚΔ).

Η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης δημοσιεύει στοιχεία που αφορούν στο πλήθος φορολογικών υποθέσεων που παραπέμφθηκαν στις εισαγγελικές αρχές, στη συνολική αξία

δεσμεύσεων για φορολογικές υποθέσεις και στο πλήθος αιτημάτων προς το εξωτερικό⁵ (δράση 13.3.2 ΕΣΣΚΔ).

Η ενίσχυση του συντονιστικού ρόλου του AFCOS αλλά και η λήψη μέτρων καταπολέμησης της απάτης στα Διαρθρωτικά Ταμεία υποστηρίζεται μέσω του προγράμματος SRSP2 (δράσεις 13.4.1- 13.6.2 ΕΣΣΚΔ).

Τέλος, οι στόχοι του ΕΣΣΚΔ που συνδέονται με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες εκπληρώνονται αποτελεσματικά, καθώς:

- i) Η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης έχει πρόσβαση στα αρχεία της Α.Α.Δ.Ε., της Ελληνικής Αστυνομίας και των Δικαστικών Αρχών.
- ii) Η Αρχή δημοσιεύει κάθε μήνα στατιστικά στοιχεία που αφορούν στο πλήθος φορολογικών υποθέσεων που παραπέμφθηκαν στις εισαγγελικές αρχές, στη συνολική αξία δεσμεύσεων για φορολογικές υποθέσεις και στο πλήθος αιτημάτων προς το

Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης: 33 υπάλληλοι

⁵www.hellenic-fiu.gr/images/stories/files/statistics/MONTHLY-GR-2019.pdf

εξωτερικό⁶ (δράση 13.13.4 ΕΣΣΚΔ).

- iii) Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται σε περιπτώσεις όπου διαπιστώνουν την ύπαρξη ενδείξεων ύποπτων συναλλαγών, να ενημερώσουν αμελλητί την ΤτΕ που με τη σειρά της ενημερώνει σχετικά την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας⁷ (δράση 13.3.3 ΕΣΣΚΔ).

διαφθοράς, διοργάνωσε συνέδριο με θέμα «Τεχνολογία για την Διαφάνεια», όπως παρουσιάστηκε προηγουμένως (δράση 14.2.1 ΕΣΣΚΔ).

ΜΕΡΟΣ V	Εκπαίδευση Ευαισθητοποίηση Κοινού	και του
--------------------	--	--------------------

Η προώθηση προγραμμάτων ενίσχυσης της ακεραιότητας στην εκπαιδευτική και ακαδημαϊκή κοινότητα θα υλοποιηθεί μέσω του προγράμματος SRSP2 (δράσεις 14.1.1-14.1.3 ΕΣΣΚΔ). Παρομοίως, η διεξαγωγή δημοσκοπήσεων για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών κατά της διαφθοράς θα υλοποιηθεί μέσω του προγράμματος του ΕΟΧ «Good Governance, Accountable Institutions, Transparency», με την υποστήριξη του ΟΟΣΑ (δράση 14.2.2 ΕΣΣΚΔ).

Τέλος, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, στο πλαίσιο της ενθάρρυνσης της συμμετοχής του κοινού και της ευαισθητοποίησης της κοινωνίας σε θέματα ακεραιότητας και

⁶www.hellenic-fiu.gr/images/stories/files/statistics/MONTHLY-GR-2019.pdf

⁷www.hellenic-fiu.gr